

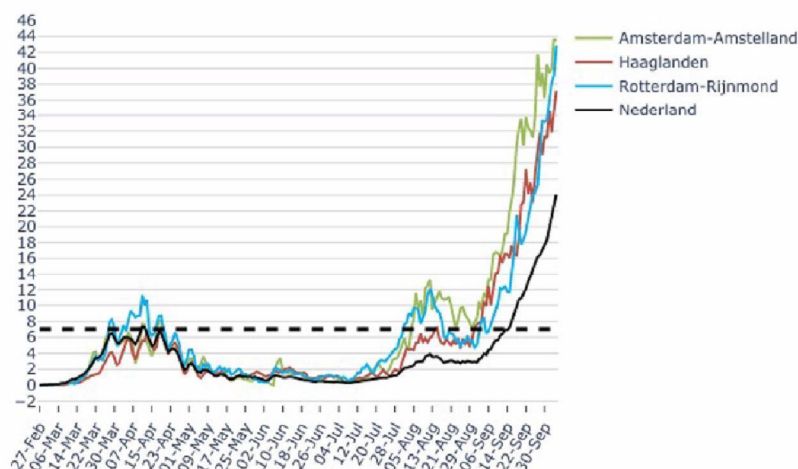
Actualiteiten COVID-19 maandag 5 oktober

Algemeen Beeld 5/10

Beeld landelijk

- De trend van sterke toename in het aantal besmettingen van afgelopen weken zet door. Het **aantal nieuwe positief** geteste personen is opnieuw sterk **toegenomen** tot **4581** op 5 oktober.
- De veiligheidsregio's met de meeste besmettingen per 100.000 inwoners, zijn **Amsterdam-Amstelland, Haaglanden en Rotterdam-Rijnmond (en Twente)**
- Het aantal **ziekenhuisopnames** is gemiddeld **38,33** over de afgelopen 3 dagen. Hiermee is de signaalwaarde voor het eerst sinds de crisis overschreden.
- Het aantal **IC opnames** gemiddeld over de afgelopen 3 dagen steeg naar **15,3**. Hiermee is wordt de signaalwaarde overschreden.
- Het reproductiegetal is minimaal veranderd, de **R is nu 1,27** t.o.v. 1,33 vorige week (op dinsdagmiddag wordt dit getal geactualiseerd). Het blijft dus onverminderd beduidend boven de waarde van 1,0, als we deze niet onder de 1 krijgen, zal het aantal besmettingen per dag alleen toenemen.
- Ook het **percentage positief geteste** is afgelopen week **gestegen** 6,3% naar **7,4%**.

Positief geteste mensen, gemiddeld over de afgelopen 3 dagen (relatief, per 100.000 inwoners)

Beeld regionaal

- **Haaglanden, Rotterdam, Amsterdam** scoren aanhoudend boven de signaalwaarde 150 per 100.000 per week positief getest. Deze regio's zijn ingeschaald in ernstig. **Hollands Midden, Utrecht, Zaanstreek-Waterland, Zuid-Holland-Zuid** scoren inmiddels ook boven de signaalwaarde 150 per 100.000 per week positief getest.
- De regio's **Hollands Midden, Utrecht en Kennemerland Gooi en Vechtstreek, Gelderland-Zuid, Zuid-Holland-Zuid, Zaanstreek-Waterland, Groningen, Brabant Noord, Flevoland en Brabant Zuidoost** zijn momenteel (in verband met de oplopende besmettingen) ingeschaald in zorgelijk.

1. Uitslagen in de meest opvallende regio's

Veiligheids regio	Absoluut aantal positief getesten	Relatief aantal positieve testen per 100,00 inwoners
Rotterdam-Rijnmond	677	51.1
Twente	250	39.6
Haaglanden	442	39.6
Amsterdam-Amstelland	412	38.5
Zuid-Holland-Zuid	155	33.7
Hollands-Midden	263	32.5
Gooi en Vechtstreek	76	29.6
Brabant-Zuidoost	202	25.9
Zaanstreek-Waterland	85	25.1
Midden- en West-Brabant	280	25.0
Gelderland-Zuid	137	24.4
Utrecht	330	24.4
Groningen	141	24.1
Kennemerland	126	22.9
IJsselland	121	22.8
Brabant-Noord	123	18.5
Gelderland-Midden	127	18.2
Flevoland	72	17.0
Noord- en Oost-Gelderland	133	16.1
Fryslân	104	16.0
Noord-Holland-Noord	102	15.4
Drenthe	73	14.8
Limburg-Noord	67	12.9
Zeeland	36	9.4
Limburg-Zuid	46	7.7

2. Actuele cijfers (absoluut en per 100,000 inwoners) per regio

	29 sept t/m 5 okt		22 sept t/m 28 sept		15 sept t/m 21 sept	
	abs	per 100k	abs	per 100k	abs	per 100k
Amsterdam-Amstelland	3114	290,9	2650	247,5	2217	207,1
Rotterdam-Rijnmond	3552	268,4	2351	177,6	1731	130,8
Haaglanden	2659	238,0	2215	198,3	1526	136,6
Hollands-Midden	1475	182,4	1088	134,5	741	91,6
Utrecht	2250	166,1	1530	112,9	1037	76,5
Zaanstreek-Waterland	532	156,8	378	111,4	227	66,9
Zuid-Holland-Zuid	720	156,7	451	98,2	343	74,7
Kennemerland	824	149,8	618	112,4	395	71,8
Gelderland-Zuid	831	148,0	666	118,6	422	75,1
Gooi en Vechtstreek	375	145,9	252	98,0	231	89,9
Brabant-Zuidoost	1047	134,1	773	99,0	397	50,9
Twente	839	133,0	379	60,1	200	31,7
Groningen	773	131,9	486	83,0	340	58,0
Midden- en West-Brabant	1435	128,2	873	78,0	457	40,8
Brabant-Noord	742	111,9	546	82,3	355	53,5
Gelderland-Midden	759	109,0	588	84,4	302	43,4
Flevoland	429	101,4	318	75,2	224	53,0
Fryslân	591	90,9	348	53,5	183	28,2
Limburg-Noord	452	86,9	242	46,5	140	26,9
Noord-Holland-Noord	573	86,5	399	60,2	241	36,4
IJsselland	448	84,3	263	49,5	174	32,7
Noord- en Oost-Gelderland	677	81,8	435	52,6	328	39,6
Drenthe	393	79,6	343	69,5	135	27,3
Zeeland	196	51,1	94	24,5	108	28,2
Limburg-Zuid	265	44,4	234	39,2	133	22,3
Onbekend	15		10		2	
Nederland	25966	149,2	18530	106,4	12589	72,3

Bijlage

1. Beeld per indicator

- Positief geteste mensen
 - Landelijk: **4581**
 - Aantal ziekenhuisopnames, gem. over de afgelopen 3 dagen: **38,3**
In de top (2 april) was dit bijna **600**
 - Aantal IC opnames gemiddeld over de afgelopen 3 dagen: **15,3**
!! boven de signaalwaarde van 10
In de top (1 april) was dit **107**
 - De R-waarde bedraagt momenteel **1,27**
!! boven de signaalwaarde van 1,0
 - Aantal besmettelijke mensen: **146.380,0** (840.9/100.000)
 - Besmette verpleeghuislocaties: 151 de afgelopen 28 dagen.
Let op: nieuwe methodiek
 - Ziekenhuiscapaciteit:
 - De ziekenhuiscapaciteit is opgeschaald. Het aantal IC-bedden is sinds 1 oktober verhoogd van 1150 naar 1350.
 - Door de snelle toename van aantal besmettingen en ziekenhuisopnames zie je ondanks die opgeschaalde capaciteit nu al een (lichte) afschaling van reguliere zorg in veel regio's. Met name in de regio's noordwest, zuid west en west Nederland, maar ook in andere delen van het land.
 - Het LCPS is inmiddels overgegaan tot het landelijk spreiden van patiënten, met name verplaatsingen vanuit de grote steden in verschillende ROAZ-regio's in West-Nederland naar elders in het land.
 - We zijn nu op het punt gekomen dat opname van nieuwe COVID-patiënten in de meeste ziekenhuizen direct ten koste gaat van reguliere zorg. Op basis van de nog steeds oplopende besmettingscijfers is de verwachting dat ook de komende tijd het aantal ziekenhuisopnames flink zal blijven stijgen.
- ### **2. Duiding: settings & clusters**
- Clusters:
 - Er zijn op 5 oktober **1204** actieve COVID-19 clusters bekend. 175 daarvan zijn nieuwe actieve clusters (of opnieuw actief) sinds 2 oktober.
 - Met name in de randstad worden de meeste actieve clusters momenteel gerapporteerd. Amsterdam Amstelland: 232, Rotterdam-Rijnmond: 105 en Haaglanden: 90
 - De meeste clusters (37%) worden (nog steeds) in de thuissituatie vastgesteld.
 - Het RIVM registreert ook "waar" clusters ontstaan (mogelijke setting).
 - Setting
 - De meest voorkomende gerapporteerde settings van besmetting: thuissituatie, werksituatie, verpleeghuis, vrijetijdsbesteding (sport) school en kinderopvang, kennissen/vrienden, horeca.

Steunpunt Coronazorgen

In mei jl. lanceerden ARQ Nationaal Psychotrauma Centrum en het RIVM in opdracht van VWS het Informatie- en Verwijscentrum COVID-19. Deze is volledig vernieuwd en heet nu Steunpunt Coronazorgen. Alle informatie over mentale gezondheid irt COVID-19 staat daar op één plek. U kunt alvast een kijkje nemen op www.steunpuntcoronazorgen.nl.

Het Steunpunt Coronazorgen wordt op 6 oktober breed gecommuniceerd naar het Nederlandse publiek.

Vernieuwd:

- De informatie is extra toegankelijk geschreven;
- De site is makkelijk leesbaar op mobiel en tablet;
- De inhoud is via zoekmachines goed te vinden;
- De hele vormgeving is vernieuwd.

ZJCN

- Aantal positief geteste mensen totaal: (10)(2a)
- (10)(2a) Bonaire 113 (+7) St. Eustatius (13), Saba (5) **(5/10)**
- De situatie op (10)(2a) Bonaire, (10)(2a) blijft zorgelijk. De situatie op (10)(2a) lijkt zich wat te stabiliseren. Het aantal actieve Covid patiënten op (10)(2a) gaat omlaag. De druk op de zorg op (10)(2a) blijft hoog, maar het ziekenhuis kan het aan.
- Op (10)(2a) wordt nog steeds te weinig getest waardoor het beeld niet compleet is.
- Er is een bijstandsverzoek bij VWS binnen gekomen van (10)(2a) voor het werven van lokaal personeel voor bron/contactonderzoek, een tweede teststraat en Nederlandse artsen infectieziektenbestrijding. Ook (10)(2a) heeft een bijstandsverzoek ingediend voor het werven van extra lokaal personeel voor bron/contactonderzoek en verpleegkundigen voor verpleegtehuizen.

LZ

Situatie in de langdurige zorg o.b.v. uitvraag GGD GHOR

- Als het gaat over knelpunten rond mensen, middelen en/of processen in de sector verpleeg- en verzorgingshuizen (voor ouderen), GGZ, gehandicaptenzorg en thuiszorg geven de GHOR regio's in toenemende mate aan dat de situatie in hun regio op dit moment "beheersbaar, maar zorgelijk" is. Ten opzichte van week 38 zien wij dat de zorgelijke situatie zich verbreedt van de verpleeg- en verzorgingshuizen (ouderen) naar de GGZ, gehandicaptenzorg en thuiszorg.
- Ook al geven de regio's op één uitzondering na aan dat er geen tekort is bij "Personeelstekort binnen 7 dagen", toch hebben de knelpunten die genoemd worden, op een enkele uitzondering na, allemaal betrekking op de personele capaciteit. Oorzaak zijn opnieuw de wachttijden voor zorgpersoneel om te testen en voor de testuitslag. Dit heeft ook invloed op de inzet en belasting van de zorgmedewerkers die wel ingezet kunnen worden. Daarnaast zijn ziekteverzuim (toenemende geluiden van burn-out klachten) en vakantie genoemde factoren die een rol spelen. GGD GHOR concludeert hieruit dat de regio's niet binnen 7 dagen, een tekort aan personeel kan verwachten, maar dat dit spoedig wel een groot

knelpunt kan worden die impact zal hebben op de continuïteit in de niet-ziekenhuiszorg.

- GGD GHOR ziet in de uitvraag nauwelijks knelpunten genoemd worden met betrekking tot PBM. Echter, uit een aantal regio's hebben ze vragen ontvangen over de landelijke stand van zaken PBM en of de toename van preventief gebruik in de care sector (en wellicht de toename in het particulier gebruik) een risico vormt voor de algehele beschikbaarheid van PBM en de beschikbaar van PBM uit de landelijke noodvoorraad bij LCH. Op dit moment is dat nog niet het geval.

Ventilatie in de langdurige zorg

- Er is binnen de langdurige zorg navraag gedaan hoe het staat met de ventilatiesystemen in zorginstellingen. ActiZ heeft uitvraag gedaan onder hun leden waarbij is gevraagd of er n.a.v. de adviezen van het RIVM onduidelijkheden zijn rondom ventilatie. Tevens heeft zij de leden gevraagd een risico inschatting te maken van het ventilatiesysteem, met name op zorglocaties waar gebruik wordt gemaakt van recirculatie. Er is een diepere uitvraag gedaan bij de vastgoedmanagers, o.a. welke aanpassingen er zijn gedaan, welke experts geraadpleegd zijn en op basis hiervan een checklist gemaakt met aanvullende informatie. ActiZ geeft aan dat haar leden de ventilatiesystemen hebben gecheckt en waar nodig aanpassingen zijn verricht.
- De VGN zal in de eigen coronawerkgroep onder haar leden ook nog extra aandacht vragen voor het ventilatie vraagstuk. Vooralsnog hebben zij geen problemen en/of knelpunten binnen gekregen. Of signalen dat de adviezen van het RIVM onduidelijkheden oplevert.
- Binnen de GGZ is er een korte inventarisatie gedaan, waaruit bleek dat de geraadpleegde organisaties aandacht hebben besteed aan de aard en werking van de ventilatiesystemen. Eén organisatie maakt gebruik van recirculatie, dit systeem is uitgezet.

PBM in de langdurige zorg

Het kabinet heeft in het debat vorige week voor 3 regio's waar de besmettingsgraad ernstig is, geadviseerd te starten met preventief gebruik van medische mondneusmaskers. Verenso adviseert bij het bereiken van de vastgestelde drempelwaarde in de regio, preventief medische mondneusmaskers te gebruiken door medewerkers en bezoekers bij patiëntcontact binnen 1,5 meter. Daar waar de situatie in de regio zorgelijk is, adviseert Verenso zorginstellingen te overwegen preventief medische mondmaskers in te zetten. Zorgmedewerkers kunnen nog steeds op basis van hun professionele inzichten en ervaring beredeneerd afwijken van de uitgangspunten, als de specifieke situatie daarom vraagt. In openbare ruimtes wordt inmiddels geadviseerd een niet-medisch mondmasker te dragen. De beheerders van zorginstellingen in de langdurige zorg beslissen zelf op basis van de medische uitgangspunten of het nodig is dat zorgverleners en bezoekers een (medisch) mondmasker dragen.

IGJ

- **Emotionele reacties familie bij overplaatsing COVID-19 patiënten (MSZ)**
De IGJ ontvangt signalen van ziekenhuizen dat patiënten en hun familie met onbegrip, boosheid en zelfs agressie reageren op maatregelen die verband houden met het oplopende aantal ziekenhuisopnames van COVID-19 patiënten. Het betreft vooral de overplaatsing van patiënten naar andere ziekenhuizen (soms in een andere regio), en de beperking van bezoek en begeleiding. Deze maatregelen zijn noodzakelijk in verband met het voorkomen van besmettingen in de ziekenhuizen (van patiënten, familie en zorgverleners) en het verdelen van

de ziekenhuiscapaciteit in heel Nederland. Onder meer NRC Handelsblad berichtte over ziekenhuizen die extra beveiliging moeten inzetten om zorgverleners te beschermen. De IGJ heeft vergelijkbare signalen van andere ziekenhuizen die nog niet in de media zijn verschenen. Een voorbeeld is een familie die een advocaat inschakelde om overplaatsing van een patiënt te verhinderen.

- **Beeld Testbeleid (GZ)**
Uit contacten met acht GZ-zorgaanbieders (zeven in de opgeschaalde regio's) blijkt dat het aantal besmettingen bij cliënten gering is. Wel is sprake van toename van besmettingen bij zorgverleners. Volgens zorgaanbieders is dit inherent aan de toename van het testen.
- Zowel de zorgaanbieders als de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland geven aan dat de voorrangregeling nog niet soepel verloopt. Hierdoor ontstaan lange wachttijden. Sommige zorgorganisaties richten daarom zelf teststraten in. Anderen doen dit niet, omdat ze te klein zijn. Een landelijk zorgorganisatie heeft redelijke ervaringen met het testen. De bestuurder maakt zich wel zorgen om de regionale verschillen tussen de GGD-en. Zo wil bijvoorbeeld de GGD Eindhoven van zorgverleners een onmisbaarheidsverklaring.
- **Problemen bij zorgboerderijen (GZ en Jeugd)**
Uit het overleg met de Federatie Landbouw en Zorg (FLZ) hoort de IGJ dat zorgboerderijen het moeilijk hebben. Enerzijds doordat zij de roosters van het personeel niet op orde krijgen vanwege het lange wachten op de testuitslagen. Anderzijds doordat er problemen zijn met de vergoeding van de meerkosten
- **Groeps vaccinatie jeugdgezondheidszorgaanbieders (Jeugd)**
Jeugdgezondheidszorgaanbieders lopen aan tegen de nieuwe maatregelen bij de groeps vaccinaties, waaronder de maatregel van maximaal aantal personen van 30 vanaf de leeftijd van 13 jaar. Het organiseren van groeps vaccinaties is een logistiek proces waar sommige jeugdgezondheidszorgaanbieders soms een jaar van te voren mee starten. Daarom is het op korte termijn niet mogelijk om met een alternatief plan te komen. Er is niet gecommuniceerd wat de nieuwe maatregelen betekenen voor de groeps vaccinaties.
- De IGJ ontving een signaal van een jeugdgezondheidszorgaanbieder die op 30 september en 1 oktober groeps vaccinaties gepland had staan in een sporthal. Daarbij zijn minstens al 30 personeelsleden aanwezig, naast kinderen en hun ouders. De desbetreffende aanbieder heeft contact opgenomen met de veiligheidsregio.
- **Signalen uit de jeugdhulp (Jeugd)**
Er is een knelpunt bij kinderen en volwassenen met een beperking/stoornis die in het openbaar geen mondkapje kunnen dragen. Volgens de richtlijnen van de KNMG moet een onafhankelijk arts hierover een uitspraak doen. In de praktijk werkt dit niet.
- Jongeren in een gezinshuis moeten allemaal in quarantaine op het moment dat er een besmetting is. Dit leidt tot (gedrags)problemen op de groep.
- Het AKJ signaleert dat residentiele jeugdhulpaanbieders veel repressief handelen. Wanneer kinderen te laat zijn of zijn weggelopen worden quarantaine maatregelen ingezet (variërend van twaalf uur tot twee weken).

Sport

- De maatregelen van 29 september (sluiten sporthoreca en verbieden toeschouwers) zijn in de breedtesport met teleurstelling maar begrip ontvangen. Deze maatregelen lijken het beoogde effect te hebben, aangezien er de afgelopen week en weekend op de sportparken veel minder mensen bij elkaar kwamen. In de praktische uitvoering blijkt dat op verschillende plekken ouders bijvoorbeeld van achter een hek of op de parkeerplaats naar wedstrijden gaan kijken, sportclubs gaan hierop handhaven.
- Een deel van de commerciële sporthoreca (bv restaurant op een golfbaan) probeert via het lokale gezag toch open te blijven, met als argument dat zij horeca zijn en geen sporthoreca. Hierover loopt overleg met NOC*NSF. Het gaat echter om een zeer beperkte groep.
- Het betaald voetbal heeft met veel onvrede gereageerd op het verbieden van publiek, de regels worden echter netjes nageleefd. Met name de uitzonderingen die er voor bepaalde cultuurstellingen gelden worden als oneerlijk gezien.